

Sygn. akt I NSW 4143/20

POSTANOWIENIE

Dnia 29 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Wiak (przewodniczący)

SSN Leszek Bosek

SSN Tomasz Demendecki (sprawozdawca)

w sprawie z protestów wyborczych D.K-Ś. i P.Ś.
przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora
Generalnego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 29 lipca 2020 r.,

postanawia:

wydać opinię, że zarzut protestu jest bezzasadny.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 16 lipca 2020 r. (data stempla pocztowego) pełnomocnik
wnoszących protest Adwokat P. L. wniósł protest wyborczy przeciwko wyborowi A.
D. na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. W proteście zarzucił dopuszczenie się
przestępstwa przeciwko wyborom stypizowanego w art. 249 pkt 2 k.k. przez
zaniechanie wykonywania przez „P.” S.A. czynności niezbędnych do doręczenia
wnoszącym protest przesyłki obejmującej zaświadczenie o prawie do głosowania w
miejscu pobytu oraz naruszenie art. 32 § 1 w zw. z art. 35 § 3 ustawy z dnia 5
stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. 2019, poz. 684 ze zm.; dalej: k.wyb.) w
zw. z § 11 ust. 6 rozporządzenia Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 29 maja w
sprawie spisu wyborców przebywających za granicą (Dz. U. 2017 r., poz. 1130 ze

zm. dalej: rozp.s.w.p.z.) przez niewydanie wnoszącym protest zaświadczenia o prawie do głosowania w miejscu pobytu, w dniu wyborów, mimo złożenia odpowiedniego wniosku w terminie. Wniósł o ustalenie zasadności zarzutów protestu oraz dokonanie oceny, że miały one wpływ na wynik wyborów a także o przeprowadzenie dowodów wskazanych w proteście wyborczym.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji RP wyborcy (a także pełnomocnikowi Komitetu Wyborczego), przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Zasady i tryb organizacji wyborów Prezydenta RP w związku z ogłoszonym stanem epidemii na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej reguluje ustawa z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz.U. 2020, poz. 979, dalej: u.wyb.2020). Zgodnie z art. 1 ust. 2 u.wyb.2020 w zakresie nieuregulowanym w tej ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (t.j. Dz.U. 2019, poz. 684 ze zm., dalej: k.wyb.)

Zgodnie z art. 82 § 1 k.wyb. protest przeciwko wyborowi Prezydenta RP może być wniesiony z powodu: 1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub 2) naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Ponadto, stosownie do art. 321 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

Zasady wnioskowania o wydanie zaświadczenia o prawie do głosowania uregulowane zostały w przepisach art. 32 § 3 w zw. z art. 35 § 3 k.wyb. Według Kodeksu wyborczego, wyborca zmieniający miejsce pobytu przed dniem wyborów otrzymuje na wniosek zgłoszony pisemnie, telefaksem lub w formie elektronicznej,

przed sporządzeniem spisu wyborców – na podstawie rejestru wyborców, a po sporządzeniu spisu wyborców – na podstawie spisu wyborców, zaświadczenie o prawie do głosowania w miejscu pobytu w dniu wyborów (art. 32 § 1 k.wyb.). Zaświadczenie to wydaje urząd gminy (art. 32 § 2 k.wyb.), jednak przepis art. 32 § 1 stosuje się odpowiednio do wyborców przebywających za granicą i posiadających ważne polskie paszporty, z tym, że zaświadczenie wydaje konsul, który sporządził spis wyborców (art. 35 § 3 k.wyb.). Wyborcy przebywający za granicą i posiadający ważne polskie paszporty wpisywani są do spisu wyborców sporządzanego przez właściwego terytorialnie konsula (art. 35 § 1 k.wyb.).

Szczegółowa regulacja sposobu wydawania zaświadczenia o prawie do głosowania został zawarta w powołanym rozporządzeniu Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie spisu wyborców przebywających za granicą wydany, na podstawie art. 35 § 4 k.wyb. Zgodnie z treścią § 11 ust. 5 i ust. 6 rozp.s.w.p.z., wyborca może odebrać zaświadczenie osobiście lub przez upoważnioną pisemnie osobę. Natomiast w szczególnie uzasadnionych przypadkach konsul może wysłać wyborcy zaświadczenie za zwrotnym pokwitowaniem odbioru.

W niniejszej sprawie nie budzi wątpliwości, że wniosek o wydanie zaświadczenia o prawie do głosowania został przez Konsula rozpatrzony i zaświadczenie zostało wydane i wysłane do wnoszących protest, zgodnie z ich dyspozycją, a nie odebrane osobiście, co jest dopuszczalne w świetle przywołanych powyżej przepisów. Brak doręczenia zaświadczenia przez pocztę nie stanowi natomiast naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania. Żaden z przywołanych przepisów nie obliguje bowiem konsula do skutecznego doręczenia zaświadczenia, a termin jego wysłania, w rozpatrywanej sprawie, pozwalał na przypuszczenie, że zaświadczenie zostanie doręczone wnoszącym protest przed dniem 12 lipca 2020 r. Równocześnie wnoszący protest nie wykazali, że niedopuszczenie ich do głosowania w wyborach Prezydenta RP miało wpływ na wynik głosowania, gdyż w treści protestu zabrakło argumentacji, że nieoddanie przez nich głosów miało konkretny wpływ, choćby na wyniki głosowania w Obwodowej Komisji Wyborczej, w której pozbawiono ich prawa wybierania oraz, że wpływało na wyniki wyborów globalnie.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 323 § 2 k.wyb. wydał opinię o bezzasadności zarzutu protestu.